

<https://doi.org/10.33989/pnpn.716.c3175>

**ДИДАКТИЧНА СИСТЕМА РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
«ЦИФРОВІЗАЦІЯ У ПРОФЕСІЙНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ» У ПРОЦЕСІ РЕСУРСНО-
ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ У ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ**

Анотація. У статті запропоновано та схарактеризовано методологічні підходи до розробки змісту освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності» у процесі ресурсно-орієнтованого навчання у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка, а також побудови дидактичної системи її реалізації (студентоцентрований, компетентнісний, технологічний, модульний, інтегративний, системний); розкрито дидактичну тріаду «знання, уміння, навички» як очікувані результати навчання дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності»; визначено поняття «цифрова компетентність майбутнього педагога» та її компоненти (когнітивно-інформаційний, комп'ютерно-технологічний, процесуально-аналітичний, організаційно-комунікативний); схарактеризовано технологію розробки змісту навчальної дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності», яка складається з шести етапів (1. Визначення цілей та завдань дисципліни, 2. Визначення змісту навчальної дисципліни, 3. Методологія викладання дисципліни, 4. Оцінювання результатів навчання, 5. Використання цифрових ресурсів у навчанні, 6. Практична спрямованість дисципліни); розроблено дидактичну систему реалізації освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності» у процесі ресурсно-орієнтованого навчання у педагогічному університеті, яка складається з 4 підсистем: методологічно-цільової, змістово-методичної, інформаційно-технологічної, контрольної-результативної.

Ключові слова: дидактична система, цифровізація, вища школа, освітня програма, освітній компонент, технологія, цифрові технології, професійна діяльність, цифрова компетентність, ресурсно-орієнтоване навчання

Цифрова трансформація суспільства кардинально змінює освітній процес, що потребує від педагогів нових компетенцій у сфері цифровізації. У зв'язку з цим виникає необхідність розроблення ефективної дидактичної системи реалізації освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності», яка дозволяє сформувати у студентів педагогічних університетів навички використання цифрових технологій у навчанні та професійній діяльності. Одним із перспективних підходів до її реалізації є ресурсно-орієнтоване навчання (РОН) як студентоцентрована освітня парадигма, що передбачає інтеграцію різних ресурсів, цифрових технологій для підвищення ефективності цифровізованого освітнього процесу та формування готовності до професійної діяльності у цифровому соціумі.

Актуальність упровадження дидактичної системи освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності» у педагогічному університеті обумовлена кількома ключовими чинниками: глобальна цифровізація освіти, оскільки сучасні освітні технології (LMS-платформи, адаптивне навчання, онлайн-курси, штучний інтелект) вимагають від майбутніх педагогів володіння цифровими навичками та вміння працювати в умовах змішаного та дистанційного навчання; нові вимоги до професійної компетентності педагога, що актуалізує використання цифрових освітніх ресурсів (MOOC, Google Classroom, Moodle, EdX, Coursera), впровадження інтерактивних методів навчання (VR/AR, симуляції, гейміфікація, кейс-метод), організацію дистанційного навчання та різних моделей змішаного навчання; перехід до РОН, оскільки РОН спрямоване на використання цифрових, методичних, інформаційних та кадрових ресурсів для підвищення якості освіти, що сприяє індивідуалізації навчального процесу та формуванню у студентів навичок

самостійного пошуку інформації та її критичного аналізу; виклики пандемії COVID-19, війни та розвиток дистанційної освіти, котрі продемонстрували необхідність гнучкої організації освітнього процесу, здатності до швидкої адаптації до цифрових форматів навчання та ефективного використання онлайн-інструментів у викладанні. Відтак, реалізація освітньо-професійних програм у педагогічних університетах є актуальною науково-педагогічною проблемою, що визначається взаємодією вище згаданих чинників. Для ефективної підготовки майбутніх фахівців необхідно інтегрувати сучасні цифрові технології, інноваційні педагогічні методи та глобальні освітні стандарти, забезпечуючи відповідність випускників вимогам ринку праці. Водночас, у сучасному світі цифрові технології відіграють ключову роль у трансформації освітнього процесу, освітньому менеджменті, педагогічній взаємодії й комунікації та прийнятті ефективних рішень в освіті. Саме тому дисципліна «Цифровізація у професійній діяльності» стає критично важливою у підготовці майбутніх педагогів та освітніх менеджерів. З огляду на вище зазначене, важливим завданням є проектування змісту освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності», а також побудови дидактичної системи її реалізації.

Мета статті: розробити дидактичну систему реалізації освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності» у процесі ресурсно-орієнтованого навчання у педагогічному університеті.

Дидактична система реалізації освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності» у процесі підготовки студентів педагогічного університету побудована на концепції студентоцентрованого навчання, основу якого складає *студентоцентрований підхід* (В. Глікман, І. Дідук, І. Завгородній, В. Капустник, І. Лещина, В. Марковський, С. Нестуля, Н. Сосницька та ін.), а також на інших, не менш важливих, методологічних підходах: *компетентнісному, технологічному, модульному, інтегративному та системному*.

Студентоцентризований підхід у викладанні освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності» передбачає акцент на активну роль студентів у навчальному процесі, розвиток їхньої самостійності, критичного мислення та практичних цифрових навичок.

Основними принципами студентоцентризованого підходу у контексті ресурсно-орієнтованого навчання є (рис. 1):

Рис. 1. Принципи студентоцентризованого підходу у контексті ресурсно-орієнтованого навчання

Принцип індивідуалізації навчання передбачає адаптацію змісту та методів навчання до рівня підготовки, потреб і професійних інтересів студентів.

Принцип активного навчання зорієнтований на використання інтерактивних методів (проєктне навчання, кейс-методи, моделювання професійних ситуацій) для формування практичних навичок цифрової грамотності.

Принцип рефлексії та самостійності передбачає сприяння розвитку навичок самонавчання через виконання індивідуальних і групових завдань у цифровому середовищі.

Принцип саморегуляційності акцентує увагу на застосування у процесі навчання різних технік саморегуляції навчальної діяльності та майбутньої професійної діяльності.

Принцип практико-орієнтованості передбачає інтеграцію цифрових технологій у конкретні професійні завдання, що дозволяє студентам безпосередньо застосовувати отримані знання у майбутній професійній діяльності.

Принцип гнучкості та адаптивності спрямований на використання онлайн-платформ, дистанційного та змішаного навчання, що дозволяє студентам самостійно керувати власним темпом освоєння матеріалу.

Власна практика реалізації студентоцентрованого підходу у викладанні освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності» уможливила виокремити найдієвіші методи, як-от:

- персоналізовані освітні траєкторії – студентам пропонуються різнорівневі завдання та можливість обирати власний формат навчання;
- цифрові платформи та середовища – активне використання Learning Management Systems (LMS), хмарних технологій, віртуальних лабораторій, освітніх додатків;
- проєктна діяльність – розробка студентами цифрових продуктів (веб-ресурсів, мультимедійних презентацій, аналітичних звітів, чат-ботів тощо) для вирішення реальних професійних завдань;
- колаборативне навчання – взаємодія студентів у групових проєктах, обговорення у форумах, спільне редагування цифрових документів;
- формувальне оцінювання – поточний моніторинг прогресу студентів через електронні тести, автоматизовані перевірки завдань, самооцінювання та взаємооцінювання.

Таким чином, студентоцентрований підхід у реалізації компонента «Цифровізація у професійній діяльності» сприяє не лише засвоєнню цифрових технологій, а й розвитку навичок самостійного навчання, критичного мислення та ефективного використання цифрових інструментів у професійній діяльності.

Важливу роль серед методологічних підходів до розробки змісту навчальної дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» в умовах

освітнього середовища сучасного педагогічного університету відіграє *компетентнісний підхід*, оскільки він покликаний подолати проблему розриву знань і вмінь студентів їх застосовувати на практиці, а також узяти до уваги індивідуальні особливості й запити студентів та організацію студентоцентрованого навчання (Гриньова, Кононец, 2019, Капустник, Лещина, Марковський, Завгородній, 2020).

Загалом компетентнісний підхід ґрунтується на розвитку ключових, загальнопредметних і спеціальних компетентностей, що забезпечують здатність особи до вирішення практичних завдань у професійному середовищі. В контексті дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» цей підхід спрямований на:

- формування цифрової грамотності – здобувачі освіти оволодівають навичками роботи з сучасними інформаційно-комунікаційними технологіями (ІКТ), розвивають критичне мислення щодо цифрового контенту та безпеки даних;
- розвиток практичних умінь застосування цифрових технологій – студенти вчаться використовувати спеціалізоване програмне забезпечення, хмарні сервіси, цифрові платформи та інструменти автоматизації процесів;
- інтеграцію цифрових технологій у професійну сферу – навчання передбачає адаптацію цифрових рішень до конкретної галузі, що сприяє підвищенню ефективності роботи та конкурентоспроможності випускників на ринку праці;
- розвиток soft skills у цифровому середовищі – дисципліна сприяє формуванню комунікативних навичок у цифровому просторі, роботі в команді за допомогою онлайн-платформ, а також розвитку креативності та здатності до самоосвіти.

Передбачається, що компетентний фахівець (учитель, освітній менеджер, психолог, магістр освітніх наук, доктор філософії), після вивчення дисципліни, має набути таких компетентностей:

- здатність організовувати та здійснювати ефективні комунікації за допомогою цифрових технологій та інтернет-сервісів;
- здатність застосовувати цифрові технології для електронного документообігу у науково-педагогічній діяльності;
- здатність застосовувати програмне забезпечення, інформаційні системи, інтернет-сервіси для вирішення професійних задач у науково-педагогічній діяльності;
- здатність застосовувати цифрові технології та інтернет-сервіси для організації педагогічного експерименту;
- здатність забезпечувати особистий професійний розвиток, планування власного часу та ефективну організацію цифровізованого освітнього процесу, педагогічного експерименту.

Вочевидь, з позиції дидактики класична тріада «ЗУН – знання, уміння, навички» відбивається у таких очікуваних результатах навчання з дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» (рис. 2):

Рис. 2. Дидактична тріада «знання, уміння, навички»: очікувані результати навчання дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності»

Як бачимо, компетентнісний підхід передбачає, що випускник педагогічного університету після завершення навчання повинен володіти не лише певною сумою знань, умінь і навичок, професійною (інтегральною) компетентністю за обраною освітньою програмою, але й мати сформовану цифрову компетентність як одну з її важливих складників для успішного здійснення професійної діяльності.

На підставі аналізу праць науковців (Н. Кононець, С. Нестуля, І. Павленко, І. Худолій, Т. Шевченко та ін.), *цифрову компетентність майбутнього педагога* потрактуємо як інтеграційну характеристику особистості, котра відображає готовність і можливість випускника ефективно використовувати нові цифрові технології у процесі здобуття нових знань з педагогіки, освітнього менеджменту та забезпечує здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею у професійній діяльності, розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі освіти. Разом із тим, виокремимо *компоненти* цифрової компетентності майбутнього педагога (рис. 3). Так, *когнітивно-інформаційний компонент* представляє систему знань, які необхідні для ефективної роботи з інформацією у всіх формах її представлення та здатність до побудови нових знань; *комп'ютерно-технологічний компонент* відображає сукупність умінь та навичок роботи з сучасними комп'ютерними засобами та програмним забезпеченням для професійної діяльності, використання інформаційних технологій, інтернет-сервісів і баз даних; *процесуально-аналітичний компонент* визначає здатність застосовувати сучасні цифрові технології для роботи з інформацією, її аналізу та розв'язання різноманітних професійних завдань; здатність визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібно використання цих технологій; здатність організовувати цифровізований освітній процес; *організаційно-комунікативний компонент* детермінує здатність до інформативного забезпечення здійснення професійної діяльності, організації комунікації засобами інтернет-сервісів та

здатність працювати в команді, забезпечуючи ефективність цифровізованого освітнього процесу.

Рис. 3. Структура цифрової компетентності майбутнього педагога

Таким чином, компетентнісний підхід при реалізації освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності» у процесі підготовки у педагогічних університетах забезпечує набуття студентами не лише комплекс загальних та спеціальних компетентностей, але й формує компоненти цифрової

компетентності як одного зі складників готовності до професійної педагогічної діяльності у всій її поліаспектності й дозволяє бути готовим до ефективної роботи у будь-якій ситуації.

При розробці змісту навчальної дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» доцільно звернути увагу й на інші методологічні підходи, реалізація яких забезпечить можливість створення унікальної робочої навчальної програми, що відбиватиме запити суспільства та ринку праці в галузі освіти.

У ході наукового пошуку нами з'ясовано, що компетентнісний підхід до розробки змісту навчальної дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» зумовлює особливості його структуризації, у якій інакше розставлено пріоритети, котрі базуються на засадах *технологічного підходу*. Ці пріоритети детерміновано наступною технологією (рис. 4):

Рис. 4. Технологія розробки змісту навчальної дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності»

1. Визначення цілей та завдань дисципліни. Основною метою дисципліни є засвоєння теоретичних знань, набуття практичних навичок ефективного використання цифрових технологій та інтернет-сервісів у науково-педагогічній діяльності та формування у здобувачів вищої освіти цифрової компетентності.

Основні завдання:

- формування базових знань про цифрові технології та їх роль у сучасному професійному середовищі;
- розвиток навичок роботи з цифровими інструментами, платформами та сервісами;
- оволодіння методами аналізу та обробки цифрових даних;
- навчання безпечному використанню цифрових ресурсів і забезпеченню інформаційної безпеки;
- розвиток критичного мислення та здатності до самостійного опанування нових цифрових технологій.

2. Визначення змісту навчальної дисципліни. Зміст дисципліни поділяється на теоретичний і практичний компоненти, які охоплюють ключові аспекти цифровізації у професійній діяльності, а також реалізовується за допомогою модульного підходу.

3. Методологія викладання дисципліни. Цей етап передбачає орієнтацію на те, що навчання має бути інтерактивним, практико-орієнтованим та включати використання цифрових технологій.

4. Оцінювання результатів навчання На цьому етапі проєктується система оцінювання знань і навичок студентів, яка може здійснюватися за допомогою:

- Поточного контролю (онлайн-тести, контрольні питання, практичні завдання).
- Проєктної роботи (створення цифрового продукту, аналітичного звіту або презентації).
- Підсумкового оцінювання (захист проєкту, екзамен у тестовій або письмовій формі).

5. Використання цифрових ресурсів у навчанні. Цей етап підбір необхідних ресурсів, цифрових платформ та інструментів, як-от:

- Google Workspace, Microsoft 365 – для управління навчальним процесом;

- Canva, Prezi, Figma, iDroo, FlipHTML5, Genially тощо – для створення цифрового навчального контенту;
- Coursera, Udemy, Prometheus – для неформальної освіти.

6. *Практична спрямованість дисципліни.* На цьому етапі технології розробки змісту навчальної дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» ураховується, що дисципліна має бути орієнтована на реальні професійні потреби студентів. Це досягається через: виконання практичних завдань, що імітують реальні робочі ситуації; співпрацю зі стейкхолдерами для проведення практичних занять; використання кейсів для розв'язання актуальних проблем цифровізації освітнього процесу.

Як уже зазначалося, під час розробки змісту навчальної дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» нами застосовано **модульний підхід** (П. Лузан, Г. Лук'яненко, М. Михнюк, Т. Пятничук, В. Ягупов та ін.), основу якого складає модульна технологія навчання як система організації і управління навчальним процесом, в якій студенти вивчають два модулі:

Змістовий модуль 1. Цифрові технології для електронного документообігу у науково-педагогічній діяльності

- ✓ Тема 1. Особливості науково-педагогічної діяльності в інформаційному суспільстві.
- ✓ Тема 2. Інтернет-текстові процесори.
- ✓ Тема 3. Електронні таблиці. Бази даних на основі Google Sheets (Таблиці).
- ✓ Тема 4. Візуалізація професійної інформації.
- ✓ Тема 5. Ефективна та безпечна робота з документами в хмарі (Google Диск).

Змістовий модуль 2. Інтернет-сервіси для організації педагогічного експерименту

- ✓ Тема 6. Інтернет-сервіси для командної роботи.
- ✓ Тема 7. Електронний офіс засобами Google.

- ✓ Тема 8. Збір та аналіз даних для педагогічного експерименту на основі Google Forms (Форми).
- ✓ Тема 9. Сайт та блог як засіб організації педагогічного експерименту.
- ✓ Тема 10. Педагогічна кваліметрія засобами цифрових технологій.

Цей підхід включає в себе ключові концепції та принципи модульного навчання для структуризації навчального процесу. Завдяки такому підходу студенти можуть глибше зосередитися на окремих тематичних блоках теоретичних знань та практичних навичок в рамках навчальної дисципліни, причому кожен модуль має логічну зв'язність з іншим. Вивчення окремого модуля передбачає досягнення конкретної цілі шляхом освоєння його структурних компонентів, які можна розглядати як навчальні елементи. Цей підхід дозволяє студентам більш ефективно досягати своїх навчальних цілей, слідуючи методичним рекомендаціям. Підкреслимо, що пошукова, науково-дослідницька та проєктна діяльність є важливою складовою модульної технології навчання, що віддзеркалюється у відповідних дидактичних завданнях, сприяючи розвитку у студентів навичок пошуку інформації у Всемережі та науково-дослідницьких навичок.

Реалізація модульного підходу до розробки змісту навчальної дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» та модульної технології навчання студентів ґрунтується на інтегрованому розумінні професійної компетентності майбутнього педагога, оскільки зміст завдань, які студент виконує під час вивчення дисципліни, віддзеркалює елементи професійної діяльності із застосуванням інтернет-сервісів та цифрових технологій.

Відтак, актуалізовано *інтегративний підхід* (О. Вознюк, О. Дубасенюк, В. Моштук, М. Опачко та ін.), згідно якого дидактичне середовище освітнього компонента на рівнях змісту та технологій стає єдиною платформою для розвитку загальних та спеціальних компетентностей спільно з компонентами їх цифрової компетентності. Цей підхід відкриває потужні дидактичні можливості для взаємного обміну знаннями в галузі освіти, освітнього менеджменту та

цифрових технологій, їх взаємного поповнення та трансформації. У результаті цього навчальна дисципліна набуває більшої значущості завдяки розширенню спектру різноманітних знань, умінь, навичок, необхідних сучасному учителю, освітньому менеджеру у цифровізованому професійному середовищі.

Водночас, інтегративний підхід уможливив спроектувати зміст тем кожного з модулів на обґрунтованому поєднанні елементів знань з різних тем та навчальних дисциплін і створити дидактичну систему реалізації освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності», у межах якої використовуються інтегровані форми і методи організації навчання (рис. 5).

Форми організації навчання

- лекції (інтерактивна лекція, лекція-дискусія, лекція-вебквест);
- практичні заняття;
- самостійна робота студентів (позааудиторна, науково-дослідна робота студентів)
- змішане навчання

Методи навчання

- методи стимулювання і мотивації до навчання (метод мотиваційної мови та промови, метод «Мотиватори», метод вербалізації позитивного досвіду, метод мотиваційної дошки, метод мотиваційного есе);
- інтерактивні методи («Мозковий штурм», «Шкала думок», «Незакінчені речення», імітаційні методи, «Коло ідей» та ін.);
- методи коучингу («Чотири питання», «Рада директорів», модифікація досвіду);
- методи візуалізації знань (метод символічної наочності, хмари тегів, віртуальні дошки, майндмеппінг, інфографічний метод);
- комп'ютерно-орієнтовані методи (метод відео за запитом, метод вебквесту, індивідуальний та колективний майндмеппінг, вебкоучинг);
- дослідницькі методи (міні-дослідження, метод проєктів, метод ситуаційного аналізу, метод Ісікави).

Рис. 5. Інтегровані форми і методи організації навчання

Послугуючись **системним підходом** (К. Іващенко, Т. Кочубей, В. Кухаренко та ін.), котрий дає нам можливість системного погляду на освітній компонент «Цифровізація у професійній діяльності» у процесі підготовки студентів у педагогічному університеті, генеруючи ідею цілісності дидактичного процесу, складної організованості його реалізації, педагогічної взаємодії

викладача та студентів, активізації процесу досягнення мети та динамізму цього процесу, побудуємо дидактичну систему реалізації освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності» у процесі ресурсно-орієнтованого навчання у педагогічному університеті, що має свої *підсистеми* (методологічно-цільова, змістово-методична, інформаційно-технологічна, контрольньо-результативна) та входить у *надсистему* (система навчання Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка на кафедрі педагогічної майстерності та менеджменту імені І. А. Зязюна).

Для цілісного уявлення про цю систему застосовано метод дидактичного моделювання (М. Гриньова, І. Денисовець, В. Жамардій, Н. Кононец, О. Мокляк, С. Нестуля, Л. Петренко, О. Школа та ін.), що дає нам можливість розглядати її як сукупність підсистем, котрі включають в себе цілі, методологічні засади, зміст, форми й методи навчання, поточного та підсумкового контролю, засоби управління навчальним процесом, програмне забезпечення дисципліни, робочу програму, інформаційне забезпечення. Ця модель є штучним конструктивним віддзеркаленням дидактичної системи, що спрощено й візуалізовано дає уявлення про структуру, властивості та взаємозв'язки досліджуваної системи (рис. 6).

1. *Методологічно-цільова підсистема* дидактичної системи реалізації освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності» у процесі ресурсно-орієнтованого навчання у педагогічному університеті відбиває мету (засвоєння теоретичних знань, набуття практичних навичок ефективного використання інтернет-технологій у професійній діяльності та формування цифрової компетентності у майбутніх педагогів) та методологічні підходи (студентоцентрований, компетентнісний, технологічний, модульний, інтегративний, системний).

Методологічно-цільова підсистема

- Мета (засвоєння теоретичних знань, набуття практичних навичок ефективного використання цифрових технологій та інтернет-сервісів у науково-педагогічній діяльності та формування у здобувачів вищої освіти цифрової компетентності)
- Методологічні підходи (студентоцентризований, компетентнісний, технологічний, модульний, інтегративний, системний)

Змістово-методична підсистема

- Зміст навчальної дисципліни (модулі, теми)
- Ефективні навчальні стратегії
- Форми та методи навчання (ресурсно-орієнтоване, змішане навчання)
- Дистанційний курс

Інформаційно-технологічна підсистема

- Інформаційні джерела
- Загальне програмне забезпечення: браузери (Google Chrome, Mozilla Firefox, Opera, Safari, Microsoft Edge); Google-сервіси та послуги (Gmail, Google Calendar, Google Sites, Forms, Google Документи, Презентації, Таблиці, Віртуальні дошки тощо).
- Додаткове програмне забезпечення: пакет Microsoft Office, до якого входить програмне забезпечення для роботи з різними типами документів: текстами, електронними таблицями, презентаціями, базами даних тощо.
- Технологія освітнього коворкінгу.

Контрольно-результативна підсистема

- Результати навчання
- Поточний контроль: відвідування занять; поточні модульні роботи, індивідуальні проєкти.
- Підсумковий контроль у формі заліку
- Критерії оцінювання

Рис. 6. Модель дидактичної системи реалізації освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності» у процесі ресурсно-орієнтованого навчання у педагогічному університеті

2. Змістово-методична підсистема віддзеркалює зміст навчальної дисципліни, ефективні навчальні стратегії, форми та методи навчання, а також

дистанційний курс, контент якого уміщує навчально-методичне забезпечення (табл.1).

Таблиця 1

**Змістово-методична підсистема дидактичної системи реалізації
освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності»**

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
<i>Змістовий модуль 1. Цифрові технології для електронного документообігу у науково-педагогічній діяльності</i>		
Тема 1. Особливості науково-педагогічної діяльності в інформаційному суспільстві.	Відвідування занять; завдання самостійної роботи (індивідуальна/групова робота).	Ознайомлення з теоретичним матеріалом, створення ментальної карти теми, виконання індивідуальних/групових проєктів
Тема 2. Інтернет-текстові процесори	Відвідування занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи (індивідуальна/групова робота). Вебквест	Ознайомлення з теоретичним матеріалом, створення ментальної карти теми, виконання індивідуальних/групових проєктів
Тема 3. Електронні таблиці. Бази даних на основі Google Sheets (Таблиці)	Відвідування занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи (індивідуальна/групова робота).	Ознайомлення з теоретичним матеріалом, створення ментальної карти теми, виконання індивідуальних/групових проєктів
Тема 4. Візуалізація професійної інформації	Відвідування занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи (індивідуальна/групова робота). Тренінг	Ознайомлення з теоретичним матеріалом, створення ментальної карти теми, виконання індивідуальних/групових проєктів
Тема 5. Ефективна та безпечна робота з документами в хмарі (Google Диск)	Завдання самостійної роботи (індивідуальна/групова робота).	Самостійний пошук інформації в Інтернеті, створення ментальної карти теми, виконання індивідуальних/групових проєктів
<i>Змістовий модуль 2. Інтернет-сервіси для організації педагогічного експерименту</i>		
Тема 6. Інтернет-сервіси для командної роботи	Відвідування занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи (індивідуальна/групова робота).	Ознайомлення з теоретичним матеріалом, створення ментальної карти теми, виконання індивідуальних/групових проєктів

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		проектів
Тема 7. Електронний офіс засобами Google.	Відвідування занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи (індивідуальна/групова робота).	Ознайомлення з теоретичним матеріалом, створення ментальної карти теми, виконання індивідуальних/групових проектів
Тема 8. Збір та аналіз даних для педагогічного експерименту на основі Google Forms (Форми)	Відвідування занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи (індивідуальна/групова робота). Кейси.	Ознайомлення з теоретичним матеріалом, створення ментальної карти теми, виконання індивідуальних/групових проектів
Тема 9. Сайт та блог як засіб організації педагогічного експерименту	Відвідування занять; виконання практичних завдань; завдання самостійної роботи (індивідуальна/групова робота). Воркшоп.	Ознайомлення з теоретичним матеріалом, створення ментальної карти теми, виконання індивідуальних/групових проектів
Тема 10. Педагогічна кваліметрія засобами цифрових технологій	Дослідницьке завдання (групова робота).	Самостійний пошук інформації в Інтернеті, створення ментальної карти теми, виконання індивідуальних/групових проектів

Проектуючи цю підсистему, ми враховували, що нині особливо актуальною стає проблема пошуку оптимальних методів організації навчального процесу, ефективних дидактичних моделей та стратегій, оскільки вітчизняна система освіти інтегрується в європейський освітній простір та адаптується до швидких змін, викликаних цифровізацією суспільства. Пандемія й війна змусила переосмислити дистанційне навчання, моделювати й упроваджувати різні моделі змішаного навчання та активізувати використання цифрових технологій (Kononets, Zhamardiy, Nestulya, Denysenko, Ostashova, Sokil, 2022). Це призвело до змін у методах і формах навчання, а також у ресурсній підтримці навчального процесу. Сьогодні увага педагогів зосереджується на адаптації цифрових технологій до процесу навчання, інтерактивних методиках провадження цифровізованого освітнього процесу, концепції РОН, яка однією з дидактичних

умов визначає консолідацію сучасних цифрових ресурсів для реалізації ефективних навчальних стратегій.

У вище згаданому контексті доцільно звернути увагу на дослідження фахівця у світовому ландшафті освітніх технологій, канадського вченого, доктора М. Харбача (Med Kharbach, PhD), який визначив 4 ефективні навчальні стратегії (рис. 7).

Рис. 7. Ефективні навчальні стратегії (за М. Харбачем, Канада, 2024)

Навчальні стратегії, як зазначає учений, є сукупністю технік та методик, які викладачі використовують у процесі навчання, щоб допомогти студентам стати незалежними, самостійними у навчанні, з розвиненим стратегічним мисленням – стратегічними студентами. Ці стратегії стають ефективними стратегіями навчання, коли здобувачі освіти самостійно ставлять мету, окреслюють завдання, обирають відповідні шляхи (методи, засоби) їх реалізації та ефективно використовують їх для виконання навчальних завдань або досягнення життєвих цілей. Водночас, сила навчальних стратегій полягає в тому, що вони визначають, як викладачі можуть досягти своїх власних навчальних, професійних цілей і вдосконалити свою педагогічну практику, забезпечують педагогам дорожню карту для розробки, впровадження та оцінки власного педагогічного досвіду, а також можливості прийняття обґрунтованих рішень про те, які методи найбільше підходять для конкретних навчальних цілей і контексту. Разом із тим, ці стратегії зорієнтовані на студентоцентрований та ресурсно-орієнтований підходи до моделювання дидактичного процесу (Kononets, Nestulya, 2023).

Практика свідчить, що реалізація будь-якої із запропонованих стратегій у цифровізованому освітньому процесі передбачає використання цифрових наративів та широкого спектру інтернет-сервісів, платформ, програмних додатків. Цифровий наратив є унікальною авторською розповіддю, історією, що використовує цифрові зображення (фотографії, малюнки, схеми), текст у різних форматах (письмовий за допомогою текстових редакторів, відео, музичний) для передачі повної інформації про тему та полегшення її сприйняття шляхом розширення способів сприйняття навчального матеріалу. Прикладами цифрових наративів можуть бути: цифрові тексти, презентації, блоги, розповіді в соціальних мережах, відеоролики, анімації, фотоколажі, кросворди, ігри, квізи, «живі аркуші», медіапроекти тощо (Кононець, 2021, Leshchenko, Lavrysh, Kononets, 2021).

Кожен із видів цифрових наративів слугує цифровим засобом навчання під час реалізації складників вище згаданих стратегій та забезпечує інтерактивну комунікацію серед учасників цифровізованого освітнього процесу. Приклади деяких інструментів для створення цифрових наративів наведено на рисунку 8, серед яких можна знайти віртуальні інтерактивні дошки, сервіси для майндмепінгу, сторітелінгу, відеоконференцій, соціальні мережі, інтерактивних симуляцій, інтерактивних дистанційних занять, 3D-моделей, інтерактивного освітнього програмного забезпечення.

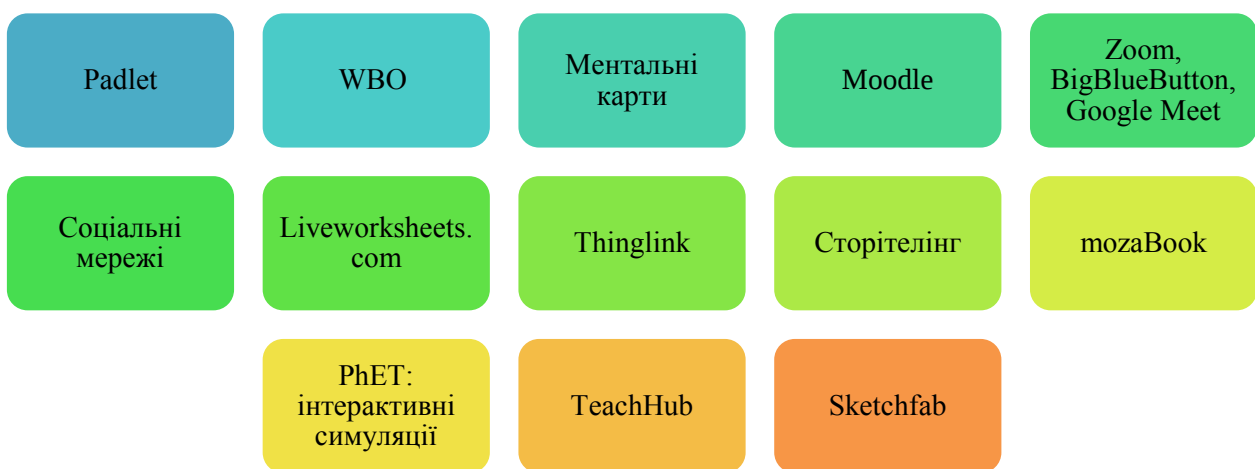

Рис. 8. Інструменти для створення цифрових наративів

У підсумку, реалізація ефективних навчальних стратегій у цифровому освітньому середовищі забезпечується низкою дидактичних умов (рис. 9):

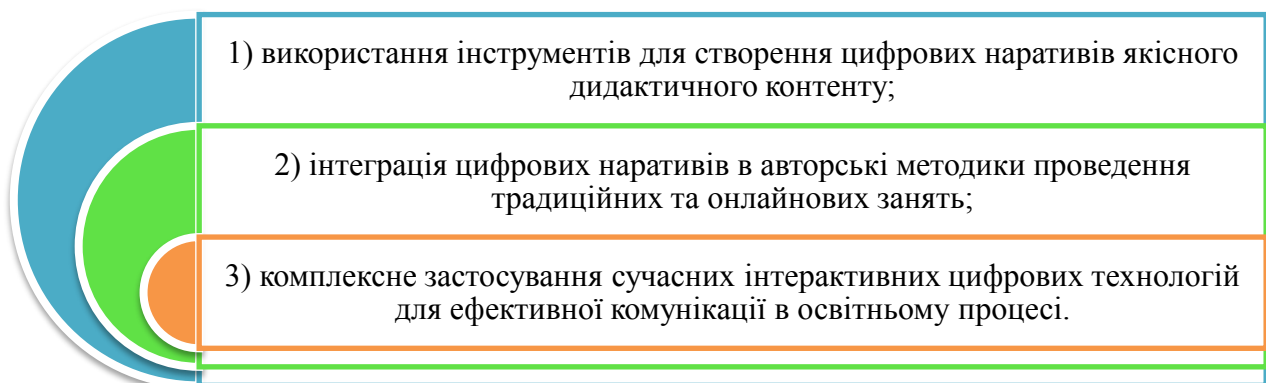

Рис. 9. Дидактичні умови реалізації ефективних навчальних стратегій у цифровому освітньому середовищі

Таким чином, реалізація ефективних навчальних стратегій у цифровому освітньому середовищі базується на таких дидактичних умовах: 1) використання інструментів для створення цифрових наративів якісного дидактичного контенту; 2) інтеграція цифрових наративів в авторські методики проведення традиційних та онлайн-занять; 3) комплексне застосування сучасних інтерактивних цифрових технологій для ефективної комунікації в освітньому процесі. У такий спосіб можливе забезпечення глибшого засвоєння студентами широкого спектру знань, які визначені у програмах навчальних дисциплін, разом із знаннями і навичками застосування сучасних цифрових технологій. Нині, завдяки стратегіям навчання «Пряма інструкція», «Інтерактивна інструкція», «Експериментальне навчання», «Самостійне дослідження» разом із цифровими інструментами для інтерактивної комунікації, студенти мають можливість не лише вивчати освітні компоненти, але й розширювати свої можливості, формуючи нові знання у галузі цифрових технологій, трансверсальні навички та освітньо-орієнтовану компетентність.

Для детальнішого розкриття методичного складника цієї підсистеми наведемо приклади реалізації деяких форм організації навчання та методів навчання.

Структура лекції-вебквесту з дисципліни на тему «Інтернет-текстові процесори»

1. Вступна частина (10-15 хв)

Мета: Ознайомити студентів із концепцією інтернет-текстових процесорів та їх перевагами; функціональними можливостями їх застосування у професійній діяльності для виконання різних завдань.

- Привітання, мотиваційний блок (коротке відео або інтерактивний опитувальник, наприклад, у Mentimeter/Kahoot).
- Постановка проблемного запитання: Чи потрібні локальні текстові редактори в умовах розвитку хмарних технологій?

– Ознайомлення з правилами вебквесту: студенти поділяються на групи (або працюють індивідуально) та отримують завдання.

2. Основна частина (60 хв)

Етап 1. Теоретичний блок (15 хв), метою якого є дати короткий огляд інтернет-текстових процесорів.

Що таке інтернет-текстові процесори? Орієнтація на огляд популярних сервісів: Google Docs (Google Workspace); Microsoft Word Online (Microsoft 365); Zoho Writer; OnlyOffice; Dropbox Paper; Notion, Evernote тощо.

Грунтовне дослідження переваг онлайн-редакторів:

- Доступність з будь-якого пристрою.
- Можливість спільної роботи.
- Автоматичне збереження.
- Інтеграція з іншими сервісами.
- Робота з шаблонами та макросами.

Завдання. Дослідити обраний сервіс та визначити його основні особливості.

Етап 2. Практична частина – вебквест (45 хв). Метою цього етапу є закріпити знання про інтернет-текстові процесори через активне виконання завдань.

На цьому етапі здійснюється розподіл ролей та завдань (5 хв): студенти працюють в командах або індивідуально; кожна група/учасник отримує роль (редактор, дослідник, дизайнер, аналітик); завдання можна розподілити випадковим чином або дати можливість вибору.

Безпосереднє виконання вебквесту доцільно запланувати на 30-35 хв, під час якого кожна команда проходить серію місій-завдань, зміст яких орієнтовно може бути таким, як зображено на рисунку 10:

Місія 1. Порівняння сервісів (Google Docs vs. MS Word Online)

Завдання: Визначити відмінності між Google Docs та Word Online, створивши інфографіку або таблицю.

Місія 2. Робота з шаблонами

Завдання: Завантажити та оформити документ за допомогою шаблонів у різних текстових процесорах.

Місія 3. Спільна робота над документом

Завдання: У Google Docs створити документ, до якого можуть одночасно вносити правки кілька учасників команди.

Місія 4. Автоматизація процесів

Завдання: Налаштувати автозбереження, створити зміст або використати функцію голосового введення тексту.

Місія 5. Безпека та конфіденційність

Завдання: Ознайомитися з налаштуваннями доступу та захисту документів.

Фінальна місія: Презентація результатів

Кожна група презентує свої висновки у форматі короткого звіту, презентації або відео.

Рис. 10. Місії-завдання для лекції-вебквесту

3. Рефлексія та підбиття підсумків (15 хв) має на меті оцінити результати роботи та розібрати труднощі, що виникли під час виконання завдань. На цьому етапі доцільною буде інтерактивна дискусія: *Який сервіс найбільше сподобався? Чи варто відмовлятися від локальних текстових редакторів?* Також варто запропонувати студентам сформований список рекомендацій для ефективного використання онлайн-текстових процесорів; організувати й провести самооцінку та взаємооцінку роботи команд (наприклад, за допомогою Google Forms або віртуальної дошки Padlet).

4. Завдання для самостійної роботи. Може позиціонуватися як домашнє завдання для закріплення матеріалу через практичне використання цифрових інструментів.

– Варіант 1: Створити документ у Google Docs, надати доступ викладачу та однокурсникам для редагування.

– Варіант 2: Провести аналіз можливостей різних текстових процесорів та оформити його у вигляді звіту або відеоогляду.

Такий формат лекції-вебквесту дозволяє студентам не лише отримати теоретичні знання, а й закріпити їх через інтерактивну практику. У ході виконання завдань студенти можуть задавати питання викладачеві, коментувати хід робіт, ділитися враженнями. Це розвиває критичне мислення, командну роботу, навички роботи з цифровими інструментами та комунікації.

Інший приклад методичного складника цієї підсистеми, котра націлена на реалізацію ефективних навчальних стратегій – ***варіанти проєктів для міні-досліджень у межах загальної теми «Інтернет-сервіси для організації педагогічного експерименту»:***

1. Онлайн-платформи для проведення експериментів у педагогіці (порівняльний аналіз можливостей Google Classroom, Moodle, Edmodo; використання LearningApps та Quizizz для тестування гіпотез у педагогічних дослідженнях).

2. Інструменти збору та аналізу даних (опитування та анкетування за допомогою Google Forms, Microsoft Forms, SurveyMonkey; аналіз освітніх даних у Google Sheets та спеціалізованих аналітичних платформах типу Tableau, Power BI).

3. Віртуальні лабораторії та симулятори у педагогічному експерименті (використання PhET Interactive Simulations для вивчення природничих наук; можливості Labster та інших VR-лабораторій для навчального експериментування).

4. Онлайн-дошки та сервіси для візуалізації дослідницьких результатів (використання Miro та Padlet у плануванні педагогічного експерименту; графічне представлення результатів експерименту у Canva, Infogram, VistaCreate).

5. Інструменти для дистанційної взаємодії з учасниками експерименту (вплив використання Zoom, Microsoft Teams, Google Meet на якість взаємодії;

організація онлайн-дискусій у Discord та Slack як метод експериментального навчання).

6. Освітні ігри та гейміфікація в педагогічному експерименті (використання Kahoot! та Classtime для тестування впливу гейміфікації; конструктори для сторітелінгу як інструмент експериментального навчання).

Також наводимо зміст та дидактичний функціонал *воркшопу на тему «Сайт та блог як засіб організації педагогічного експерименту»*, метою якого є формування у здобувачів вищої освіти навичок використання сайту та блогу як ефективних інструментів для організації, проведення та аналізу педагогічного експерименту.

Цільова аудиторія: викладачі, освітні менеджери, науковці; магістранти та аспіранти педагогічних спеціальностей; працівники освітніх установ, зацікавлені у цифрових інструментах дослідження.

Структура воркшопу:

1. Вступна частина (15 хв)

- Ознайомлення учасників із метою та завданнями воркшопу.
- Обговорення ролі цифрових платформ у педагогічних дослідженнях.
- Приклади використання сайтів і блогів у науково-педагогічній діяльності.

2. Теоретичний блок (30 хв) спрямований на визначення поняття «педагогічний експеримент» та його етапів, огляд популярних платформ для створення сайтів (WordPress, Wix, Google Sites) та блогів (Blogger, Medium), дослідження можливостей сайтів і блогів для збереження даних, комунікації та аналізу результатів.

3. Практичний блок (60 хв) передбачає виконання чотирьох завдань:

- Завдання 1: Створення структури сайту або блогу для педагогічного експерименту.
- Завдання 2: Розробка першого посту/сторінки для представлення мети дослідження.

– Завдання 3: Використання інтерактивних інструментів (Google Forms, опитування, коментарі) для збору даних.

– Завдання 4: Аналіз прикладів успішних досліджень із використанням цифрових платформ.

4. Дискусія та підсумки (15 хв) передбачають обговорення викликів та перспектив використання цифрових ресурсів у педагогічних експериментах, обмін враженнями, зворотний зв'язок, рефлексію.

У підсумку, учасники воркшопу навчатимуться створювати сайти та блоги для фіксації результатів педагогічного експерименту, освоюватимуть методи збору та аналізу даних через інтерактивні інструменти, зможуть використовувати цифрові платформи для комунікації та обговорення результатів досліджень.

3. Інформаційно-технологічна підсистема містить інформаційні джерела, рекомендовані студентам для опанування змістом навчальної дисципліни, а також загальне й додаткове програмне забезпечення. Загальне програмне забезпечення: браузері (Google Chrome, Mozilla Firefox, Opera, Safari, Microsoft Edge); Google-сервіси та послуги (Gmail, Google Calendar, Google Sites, Forms, Google Документи, Презентації, Таблиці, Віртуальні дошки тощо). Додаткове програмне забезпечення: пакет Microsoft Office, до якого входить програмне забезпечення для роботи з різними типами документів: текстами, електронними таблицями, презентаціями, базами даних тощо.

На особливу увагу заслуговує *технологія коворкінгу* як певний спосіб переведення простору роботи (діяльності) в простір навчання і освоєння нового способу діяльності (Jones, Sundsted, Bacigalupo, 2009, Spinuzzi, 2012). У нашому дослідженні ми трактуємо *технологію освітнього коворкінгу* як комплекс взаємопов'язаних процедур та організаційно-педагогічного інструментарію для створення креативного навчально-робочого простору в університеті, в якому кожен здобувач вищої освіти за будь-якою моделлю змішаного навчання опановуватиме освітню програму, вчитиметься працювати самостійно і долучатиметься до майбутньої професійної діяльності (Кононець, 2022). Відтак,

ця технологія є домінантною у реалізації інформаційно-технологічної підсистеми під час РОН та змішаного формату вивчення навчальної дисципліни.

Позиціонуючи коворкінг як платформу для нових ідей у контексті організації змішаного навчання здобувачів вищої освіти за різними варіативними моделями, своєрідну зону у межах університетського кампусу для навчання і співпраці, обладнану усім необхідним для ефективної роботи і комунікації, виокремимо *компоненти освітнього коворкінгу*, які глибше розкриють його суть (рис. 11):

Рис. 11. Компоненти освітнього коворкінгу

Просторово-предметний компонент – приміщення, у якому організовується коворкінг, його обладнання усім необхідним для ефективної роботи й відпочинку, дизайн, матеріально-технічні ресурси тощо; *суб'єктно-ресурсний компонент* – кадрові ресурси, задіяні для ефективного освітнього процесу й мотивації студентів до змішаного навчання, самостійної роботи та набуття інтегральної компетентності за обраною освітньою програмою, стосунки й взаємовідносини між ними; *інформаційно-освітній компонент* – середовище, котре об'єднує навчально-методичні та будь-які інформаційні

ресурси, до яких є відкритий доступ, зокрема, за допомогою цифрових технологій (електронні бібліотеки, репозитарій університету тощо), що сприятимуть вивченню навчальних дисципліни в умовах змішаного навчання; *процесуально-комунікаційний компонент* – форми організації навчальної та майбутньої професійної діяльності, форми та методи навчання й демонстрації професійного досвіду тих, хто здійснює таку діяльність у силу своїх посадових обов'язків, стилі взаємодії та комунікації студентів, викладачів та фахівців у галузі знань, до якої належить освітня програма.

Слід відзначити, що, маючи на меті успішно реалізувати змішане навчання, у нашому університеті створено *коворкінг-зону* на базі бібліотеки. Також коворкінг-зону створено на базі Лабораторії змішаного навчання в рамках проєкту ERASMUS+ KA2 BOOST (Гриньова, 2025), оскільки сучасна освіта вимагає нових підходів до організації навчального простору, що сприяють активному набуттю знань, розвитку практичних навичок та ефективній взаємодії між студентами.

Коворкінг-зона – це інтерактивний освітній простір, оснащений сучасними цифровими технологіями, що дозволяє студентам працювати індивідуально або в команді над проєктами, обмінюватися ідеями та апробовувати новітні технологічні рішення.

Підтвердженням правильності й дидактичної доцільності такого підходу до вирішення проблеми створення освітнього коворкінгу у контексті нашого дослідження знаходимо у відгуках студентів, які позитивно оцінюють можливість у будь-який час прийти до університету і попрацювати разом із викладачами в комп'ютерних аудиторіях чи самотійно, або онлайн в електронних читальних залах бібліотеки, скориставшись допомогою працівників бібліотеки у пошуку необхідної літератури для опанування змістом дисциплін.

Послугуючись практичним досвідом в умовах пандемії та воєнного стану, просторово-предметний компонент коворкінгу на базі бібліотеки

педагогічного університету умовно розділено на 3 функціональні зони: *архівну*, *інтерактивну* та *зону презентацій* (рис. 12).

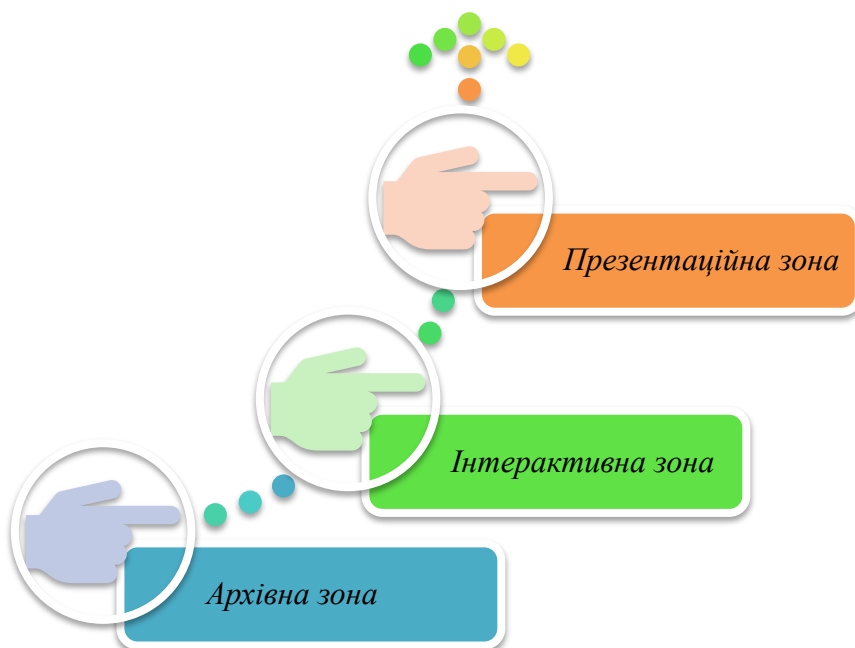

Рис. 12. Функціональні зони освітнього коворкінгу

Архівна зона бібліотеки включає читальні зали та слугує місцем зберігання навчально-методичних матеріалів, науково-популярної та художньої літератури, енциклопедичних і довідкових видань, періодичних ресурсів, а також електронних джерел (електронна читальна зала). Вільний доступ до друкованої та цифрової інформації створює сприятливі умови для студентів, сприяючи їхньому комфортному навчанню та засвоєнню дисциплін освітньої програми.

Інтерактивна зона, розташована в різних приміщеннях бібліотеки, забезпечує простір для комунікації та спільної творчої діяльності. Вона обладнана необхідними засобами, такими як меблі, дошки, стенди, комп'ютери, офісна техніка, доступ до Інтернету та зона Wi-Fi. Завдяки мобільності робочого простору бібліотеки студентам надається можливість обрати будь-яке місце для самостійної роботи: працювати за комп'ютером в електронній читальній залі, використовувати власні гаджети у комфортному середовищі бібліотеки. У цій зоні студенти можуть виконувати проєкти, готувати доповіді, обмінюватися

думками, працювати в команді та виконувати завдання, поставлені викладачем. Саме така організація простору, на нашу думку, сприяє формуванню ключових компетентностей.

Презентаційна зона, яка може бути розташована в будь-якому залі бібліотеки або іншому спеціально відведеному приміщенні, обладнана проектором для проведення публічних виступів. Тут студенти мають змогу презентувати результати своєї роботи над проєктами, демонструвати набуті знання та навички. Викладачі та бібліотекарі також можуть використовувати цей простір для консультацій та надання допомоги студентам у виконанні навчальних, проєктних, дослідницьких завдань (Кононець, 2022; Kononets, Nestulya, 2024).

Таким чином, створена коворкінг-зона забезпечує сприятливе середовище для опанування дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності» і є важливим складником інформаційно-технологічної підсистеми, розширюючи можливості реалізації дидактичної системи реалізації освітнього компонента.

4. Контрольно-результативна підсистема уміщує результати навчання, поточний контроль (відвідування занять; поточні модульні роботи, індивідуальні проєкти), підсумковий контроль у формі заліку та критерії оцінювання (табл. 2-3). Підкреслимо, що підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання.

Таблиця 2

Оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (лекції – 5 балів); виконання практичних завдань ($3 \cdot 5 = \text{max } 15$ балів); завдання самостійної роботи (max 20 балів); поточна модульна робота – max 10 балів.	50
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять (лекції – 5 балів); виконання практичних завдань ($4 \cdot 5 = \text{max } 20$ балів); завдання самостійної роботи (max 15 балів); поточна модульна робота – max 10 балів	50
Залік	
Разом	100

**Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами
вивчення навчальної дисципліни**

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

Висновки. Підсумовуючи, зазначимо, що у нашому дослідженні запропоновано та схарактеризовано методологічні підходи до розробки змісту освітнього компонента «Цифровізація у професійній діяльності» у процесі ресурсно-орієнтованого навчання у педагогічному університеті у Полтавському національному педагогічному університеті імені В. Г. Короленка, а також побудови дидактичної системи її реалізації (студентоцентрований, компетентнісний, технологічний, модульний, інтегративний, системний); розкрито дидактичну тріаду «знання, уміння, навички» як очікувані результати навчання дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності»; визначено поняття «цифрова компетентність майбутнього педагога» та її компоненти (когнітивно-інформаційний, комп'ютерно-технологічний, процесуально-аналітичний, організаційно-комунікативний); схарактеризовано технологію розробки змісту навчальної дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності», яка складається з шести етапів (1. Визначення цілей та завдань дисципліни, 2. Визначення змісту навчальної дисципліни, 3. Методологія викладання дисципліни, 4. Оцінювання результатів навчання, 5. Використання цифрових ресурсів у навчанні, 6. Практична спрямованість дисципліни); розроблено дидактичну систему реалізації освітнього компонента «Цифровізація

у професійній діяльності» у процесі ресурсно-орієнтованого навчання у педагогічному університеті, яка складається з 4 підсистем: *методологічно-цільової, змістово-методичної, інформаційно-технологічної, контрольної-результативної*.

Перспективи подальших досліджень убачаємо в пошуку оптимальних комбінацій засобів, форм та методів навчання дисципліни «Цифровізація у професійній діяльності», формування цифрової компетентності майбутніх педагогів, освітніх менеджерів, освітніх консультантів та експертів, котра забезпечить успішність випускників на ринку праці та освітніх послуг.

Література

1. Вознюк О. В., Дубасенюк О. В. Цільові орієнтири розвитку особистості у системі освіти: інтегративний підхід: монографія. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2009. 684 с.

2. Гриньова М. В. Розвиток ресурсної бази університету для забезпечення якості вищої освіти: лабораторія змішаного навчання в рамках проекту ERASMUS+ KA2 BOOST. *Ресурсно-орієнтоване навчання в «3D»: доступність, діалог, динаміка : збірник тез доповідей V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції* (м. Полтава, 20–21 лютого 2025 року). Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025. С. 23-25.

3. Гриньова М.В., Кононец Н.В. Компетентнісний підхід у професійній підготовці: електронний посібник для самостійної роботи здобувачів наукового ступеня «доктор філософії» спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки. Полтава, 2019. 25 с.

4. Гриньова М. В., Кононова М. М. Саморегуляція навчальної діяльності та професійний розвиток студентської молоді : монографія. Полтава : Астроя, 2021. 384 с.

5. Дідук І. Студентоцентроване навчання як інструмент забезпечення якісної вищої освіти в Україні. *Scientific Collection “InterConf”*. 2023. № 162. С. 86–90.

6. Ефективні навчальні стратегії. 2024. URL: <https://www.educatorstechnology.com/about>
7. Капустник В.А., Лещина І.В., Марковський В.Д., Завгородній І.В. Студентоцентроване освітнє середовище. сучасна структура та місце здобувача. *Студентоцентрований навчальний процес як запорука забезпечення якості вищої медичної освіти: матеріали ІІІ навч.-метод. конф. ХНМУ* (Харків, 29 січня 2020 р.) / Міністерство охорони здоров'я України, Харк. нац. мед. ун-т. – Харків : ХНМУ, 2020. Вип. 10. С. 3-5.
8. Кононец Н., Балюк В., Худолій І., Колеснік В. Ресурсно-орієнтована модель формування цифрової компетентності майбутніх фахівців з інформаційної діяльності підприємства у процесі вивчення основ програмування. *Витоки педагогічної майстерності: зб. наук. праць*. Вип. 31. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2023. С. 104–111.
9. Кононец Н.В., Гриньова М.В. Цифровізація освітнього процесу: електронний посібник для самостійної роботи та дистанційного навчання здобувачів першого (бакалаврського), другого (магістерського), третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Полтава : ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2025. 94 с. URL: <https://online.fliphtml5.com/rqaxw/euge/>
10. Кононец Н.В. Етапи створення цифрових наративів для дистанційного навчання. *Дидаскал : часопис : матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Університетська освіта в Україні у контексті інтеграції до європейського освітнього простору»*, 17–18 листопада 2020 р. / Кафедра загальної педагогіки та андрагогіки ПНПУ імені В. Г. Короленка. Полтава, 2021. № 21. С. 280–281.
11. Кононец Н.В. Ресурсно-орієнтоване навчання в дії: дидактичні умови реалізації ефективних навчальних стратегій. *Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі (XXXI КАРИШИНСЬКІ ЧИТАННЯ) : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції*,

присвяченої 110 річниці університету (м. Полтава, 30–31 травня 2024 р.) / за заг. ред. М. В. Гриньової. Полтава : ПНПУ імені В.Г.Короленка, 2024. С. 25-28.

12. Кононец Н.В. Технологія коворкінгу під час організації освітнього процесу в умовах пандемії. *Світові виклики сучасній освіті: матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф.* / гол. ред.: Осадченко І. І. Умань: Громадська організація «Міжнародна асоціація сучасної освіти, науки та культури», 2022. С. 47-51.

13. Кононец Н.В., Павліш І.В. Організаційно-методичні умови створення дистанційних курсів для змішаного навчання: студентоцентрований підхід. *Сучасні тенденції підготовки майбутніх фахівців у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти: зб.наук.праць II Всеукраїнської науко-практ. інтернет-конференції*, (м. Полтава, 22-23 травня 2024 року). Полтава : ПДАУ, 2024. С. 70-73.

14. Кочубей Т. Д., Іващенко К.В. Системний підхід у вищій школі : навч. посіб. Умань: ПП Жовтий О. О., 2014. 131 с.

15. Кухаренко В. М. Системний підхід до змішаного навчання. *Інформаційні технології в освіті*. 2015. Вип. 24. С. 53-67.

16. Модульно-компетентнісний підхід у підготовці кваліфікованих робітників будівельної та машинобудівельної галузей : монографія / П. Г. Лузан, В. В. Ягупов, Г. І. Лук'яненко, Т. В. Пятничук, М. І. Михнюк. Київ : 2015. 255 с.

17. Моштук В. В. Дидактичні умови інтеграції споріднених навчальних предметів : дис. ... кандидата пед. наук. КДПІ ім. М. П. Драгоманова. К., 1991. 164 с.

18. Опачко М.В. Системний та інтегративний підходи в освіті. Методичний посібник. Ужгород: УжНУ, 2016. 69 с.

19. Сосницька Н. Л., Глікман В. С. Студентоцентрований підхід до професійної освіти в умовах сталого розвитку суспільства. *Науковий вісник льотної академії. Серія : Педагогічні науки*. 2017. Вип. 1. С. 377–381.

20. Цифрова компетентність здобувачів освіти : методичні рекомендації / уклад.: Т. О. Шевченко, І. М. Павленко. Суми : НВВ СОІППО, 2023. 72 с.
21. Jones D., Sundsted T., Bacigalupo T. I'm Outta Here! How Coworking is making the Office Obsolete. TX.: Not an MBA Press, 2009. 147 p.
22. Kanivets O.V., Kanivets I.M, Kononets N.V., Gorda T. M., Shmeltser E. O. Development of mobile applications of augmented reality for projects with projection drawings. *Proceedings of the 2nd International Workshop on Augmented Reality in Education (AREdu 2019)*, Kryvyi Rih, Ukraine, March 22, 2019, CEUR-WS.org, online. P.262–273.
23. Kononets N., Baliuk V., Zhamardiy V., Petrenko L., Pomaz Yu., Kravtsova N., Shkola O. Didactic model of information and communication competence formation of future specialists of economic. *Journal for Educators, Teachers and Trainers*, 2021. Vol. 12(4). 170–181.
24. Kononets N., Denysovets I., Mokliak O., Tyminska I., Deina L., Matviienko L. Didactic model of masters of philology training for cultural and educational activities under distance learning conditions. *Journal for Educators, Teachers and Trainers*, 2022. Vol. 13(5). 87-96.
25. Kononets N., Nestulya S. Didactic conditions for the implementation of effective educational strategies in the digitalized educational process of the university. *The 2nd International scientific and practical conference "Scientific achievements of contemporary society"* (September 12-14, 2024) Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2024. P. 197-202.
26. Kononets N., Nestulya S. Structural and content model for electronic study guide on information systems and technologies at the enterprise. *Science and innovation of modern world. Proceedings of the 4th International scientific and practical conference*. (December 21-23, 2022). Cognum Publishing House. London, United Kingdom. 2022. P. 287-292.
27. Kononets N., Nestulya S. Student-centered approach in the development of digital education content. *Modern research in science and education. Proceedings*

of the 2nd International scientific and practical conference. (October 12-14, 2023) BoScience Publisher. Chicago, USA. 2023. P. 198-203.

28. Kononets N., Nestulya S. Components of educational coworking during the organization of the educational process in conditions of blended learning. *Global science: prospects and innovations. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference.* (May 23-25, 2024). Cognum Publishing House. Liverpool, United Kingdom. 2024. C.310-315.

29. Kononets N., Nestulya S. The principles of digital didactics in distance course for digitized educational process. *Science and innovation of modern world. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference.* Cognum Publishing House. London, United Kingdom. 2023. Pp. 151-156.

30. Kononets N., Zhamardiy V., Nestulya S., Denysenko Ye., Ostashova V., Sokil A. Didactic Conditions For The Formation Of The Readiness Of Future Lawyers For Professional Activity During Blended Learning. *Journal for Educators, Teachers and Trainers*, 2022. Vol. 13(5). 380-391.

31. Leshchenko M., Lavrysh Yu., Kononets N. Framework for Assessment the Quality of Digital Learning Resources for Personalized Learning Intensification. *The New Educational Review*. Vol. 64, No. 2. Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń, 2021. Pp.148-160.

32. Nataliia Kononets, Valeriy Zhamardiy, Svitlana Nestulya, Yevhen Denysenko, Valeriia Ostashova, Anna Sokil. Didactic Conditions For The Formation Of The Readiness Of Future Lawyers For Professional Activity During Blended Learning. *Journal for Educators, Teachers and Trainers*, 2022. Vol. 13(5). 380-391.

33. Spinuzzi C. Working Alone Together: Coworking as Emergent Collaborative Activity. *Journal of Business and Technical Communication*. 2012. № 26 (4). P. 399–441.